

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Безпечність та якість кормів для
продуктивних тварин»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	Спеціальність 211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	5 курс, 10 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин 120, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 24 год. самостійна робота – 80 годин. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Ветеринарної медицина, кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> Михайлютенко Світлана, канд. вет. наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 69. (паразитологія та ветеринарно-санітарної експертизи) <i>e-mail:</i> parazitologia@pdau.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/myhaylyutenko-svitlana-mykolayivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Гігієна і добробут тварин, Фізіологія тварин
Компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ФК 1. Здатність організувати і проводити лабораторні та спеціальні дослідження щодо безпечності та якості кормів для продуктивних тварин й аналізувати їх результати. ФК 2. Здатність організувати нагляд і контроль щодо дотримання безпечності та якості кормів для продуктивних тварин виробництва. ФК3. Здатність визначати поживність кормів, норми годівлі тварин при різній продуктивності; відбирати середню пробу кормів для аналізу та готувати корми для аналізу, оцінювати якість кормів

Результати навчання	<p>РН 1. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо безпечності та якості кормів для продуктивних тварин.</p> <p>РН 2. Застосовувати набуті теоретичні знання щодо забезпечення безпечності та якості кормів для продуктивних тварин для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>Опанування навичок самоорганізації діяльності, уміння працювати з інформацією, пунктуальність, здатність бути дипломатичним, здатність вирішувати складні професійні завдання, дружелюбність, позитивність, ситуаційна обізнаність, відповідальність, резильєнтність.</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Забезпечити підготовку лікарів ветеринарної медицини, які володіють сучасними органолептичними, лабораторними й спеціальними методами досліджень кормів. Сформувати у здобувача вищої освіти систему знань і навичок з поглибленого освоєння значення комбікормів у сучасному тваринництві та птахівництві, їх поживної цінності, основних властивостей сировини для виробництва комбікормів, технологічних процесів комбікормових виробництв, наукових основ виробництва кормових добавок та технологій зберігання сировини для виробництва комбікормової продукції.</p>	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Законодавство України в сфері безпечності та якості кормів і кормових добавок. Тема 2. Гігієнічні вимоги технічного регламенту «Про використання кормів, добавок у годівлі ссавців та птиці». Органолептична оцінка кормів та відповідність їх стандартам Тема 3. Оцінювання безпечності кормів і кормових добавок та сировини для їх виробництва. Оцінка безпечності технологічних кормових добавок.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p><i>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; – наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження; – практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування. <p><i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти. – методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни. <p><i>Іноваційні та інтерактивні методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – дискусії, проектування професійних ситуацій. <p><i>Комп'ютерні, мультимедійні методи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – використання мультимедійних презентацій, <p><i>Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: опитування. 	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	

<p>- ЩОДО ТЕРМІНІВ ВИКОНАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ</p>	<p>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Здобувач вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку або не був допущений до семестрового контролю, ліквідує підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною. Повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз із дозволу першого проректора на підставі заяви здобувача вищої освіти, яку візує завідувач відповідної кафедри та декан факультету.</p>
<p>- ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ</p>	<p>Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/ko-deksdobrochesnostinasayt.pdf)</p> <p>Політика академічної доброчесності: самостійність виконання завдань, посилання на використані джерела. Враховується: систематичність відвідування занять, своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань, самостійність виконання, творчий підхід у виконанні завдань, ініціативність у навчальній діяльності.</p>
<p>- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ</p>	<p><i>Відвідування занять.</i> Відвідування занять є обов'язковим компонентом. Показником</p>

	<p>результативності вивчення дисципліни є опанування навчального матеріалу: робота на лабораторних заняттях, виконання завдань з самостійної роботи. При отриманні на занятті нуля балів здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущені роботи.</p>
<p>- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ</p>	<p>Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ПДАУ</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна рослинних харчових продуктів. І.В. Яценко, Н.М. Богатко, І.А. Бібен, М.М. Бондаревський та ін., за ред. Н.М. Богатко. Харків: Діса плюс, 2015. 424 с. 2. Димань Т.М, Мазур Т.Г. Безпека продовольчої сировини і харчових продуктів. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 520 с. 3. Довідник кормових добавок та преміксів / колавт.: І. Я. Коцюмбас [та ін.] ; укладачі : Г. Й. Бойко [та ін.] Львів: ТзОВ "ВФ «Афіша»", 2015. 1408 с. 4. Букалова Н.В., Богатко Н.М., Хіцька О.А. Ветеринарно-санітарна експертиза, кормів, кормових добавок та сировини для їх виробництва: навч. посібник. Біла Церква, 2010. 560 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Токсичні речовини у харчових продуктах та методи їх визначення: підручник. Дубініна А. А., Малюк Л. П., Селютіна Г. А., Шапорова Т. М., Науменко В. А.. К.: ВД «Професіонал», 2007. 384 с. 2. Яценко І.В., Бабарук А.В., Бібін І.В. Довідник державного інспектора ветеринарної медицини на державному кордоні України. Х.: [Стільіздат], 2014. 354 с. 3. Левицький Т. Р. Загальні підходи до оцінки безпечності кормових добавок // Науково-технічний бюлетень Інституту біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. 2013. Вип. 14, № 3, 4. С. 301–308. 4. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин / за ред. : І. І.Батуллїна, О. М. Жукорського. Київ : Аграрна наука, 2016. 336 с. 5. Михайлютенко С.М. Один із аспектів безпечності комбікормів для свиней (оглядова стаття). Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині»: матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 4-5 квітня, 2017 р. м. Полтава. С. С.43 – 45. 6. Закон України Про безпечність та гігієну кормів. ULR: 	

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text>

7. Постанова КМУ від 18.08.2021 р. № 884 “Деякі питання реалізації Закону України “Про безпечність та гігієну кормів”” ULR: <http://document.vobu.ua/doc/6096>

8. Резніченко В.П. Корнічева Г.І. Кормова безпека: контроль якості та стандарти в кормовиробництві. Таврійський науковий вісник. Серія. Тваринництво, кормовиробництво, збереження та переробк № 136. С. 231 – 239. ULR: https://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/136_2024/part_2/30.pdf

9. Sachuk, R., Stravsky, Ya., Zhyhalyuk, S., Katsaraba, O., & Mandyhra, Yu. quality and safety of feeds for cows in the dry period and the parturition in the obstetrics dispensation system. *Scientific Horizons*, 2019. 22(12), 39-47. 10.33249/2663-2144-2019-85-12-39-47

10. Sharma. V., Sharma. S. Feeding safe feed to livestock safeguards human health. *Broadening Horizons*, 2017. N°37. P. 1–6. ULR: https://www.feedipedia.org/sites/default/files/public/BH_037_feed_safety.pdf

11. Sharma S., Sharma V., Jain J., Agarwal. S., Dahiya D. K., Khan A. Organochlorine, organophosphate, synthetic pyrethroids assessment in bovine milk and water samples of Jaipur, Rajasthan. *Indian Journal of Animal Sciences*, 2016. № 86 (3). P. 288–293. ULR: <http://epubs.icar.org.in/ejournal/index.php/IJAnS/article/view/56651>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
протокол від 25 грудня 2025 року № 16

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Виконання завдань по сам. роботі	
			Підготовка презентацій	
Тема 1. Законодавство України в сфері безпеки та якості кормів і кормових добавок.	2	-	12	14
Тема 2. Гігієнічні вимоги технічного регламенту «Про використання кормів, добавок у годівлі ссавців та птиці». Органолептична оцінка кормів та відповідність їх стандартам	4	24	12	40
Тема 3. Оцінювання безпеки кормів і кормових добавок та сировини для їх виробництва. Оцінка безпеки технологічних кормових добавок.	10	24	12	46
Разом	16	48	36	100

Шкала та критерії оцінювання

Для одержання підсумкових балів *залику* студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці.

Кількість балів	Критерії оцінювання
Опитування	
2	ЗВО опанував матеріал лекції та відповів на питання відповідно очікуваним результатам навчання
1	ЗВО частково опанував матеріал лекції й відповів на питання відповідно очікуваним результатам навчання.
0	відсутній конспект теоретичного матеріалу з теми лекції, що не дає змоги оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання
Виконання завдань лабораторних робіт та їх захист	

2	здобувач вищої школи присутній на занятті, виконав поставлене перед ним завдання, розкрив тему, правильно визначив відповідальність показників якості продукції нормативним вимогам, сформулював й обґрунтував висновки, при захисті з боку викладача зауваження відсутні, дав ґрунтовні відповіді на додатково поставлені запитання відповідно програмним результатам навчання.
2	здобувач вищої школи присутній на лабораторному занятті, виконав поставлене перед ним завдання, але не захистив роботу.
0	роботу здобувач вищої школи не виконував завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів у здобувача вищої освіти
Підготовка презентації на обрану тему з самостійної роботи	
10-12	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, зазначено сучасні методи контролю показників безпечності кормів, продемонстрував вміння робити висновки теми самостійної роботи.
7-9	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання, грамотно використана термінологія з безпечності продуктів, але не зроблені висновки або висвітлені не в повному обсязі.
5-6	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій він на достатньому рівні розрив поставлене завдання; відповідав на поставлені питання, але неграмотно використана термінологія, не зроблені висновки
3-4	Нараховується здобувачу вищої освіти коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій на 40 % відповів на поставлені питання, неграмотно використана термінологія, непродумана структура роботи, висновки не впливають з проробленої роботи
1-2	Нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій на 20 % відповів на поставлені питання, неаргументовано підібрано лабораторні методи дослідження, не зроблені аргументовані висновки
0	Відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення очікуваних результатів у здобувача вищої освіти